

ASIAKASTIEDOT – HENKILÖASIAKAS

LOMAKKEEN TÄYTTÖOHJEET:

Asiakkaan tunteminen perustuu lakiin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä (444/2017). Rahanpesulakia sovelletaan asianajajaan, kun tämä toimii asiakkaan puolesta tai lukuun taloudelliseen toimintaan tai kiinteään omaisuuteen liittyvissä liiketoimissa taikka osallistuvat asiakkaan puolesta seuraavien liiketoimien suunnitteluun tai suorittamiseen:

- a) kiinteistöjen tai liiketoimintayksikköjen ostamiseen tai myyntiin;
- b) asiakkaan rahavarojen, arvopaperien tai muiden varojen hoitamiseen;
- c) pankki-, säästö- tai arvo-osuustilien avaamiseen tai hoitamiseen;
- d) yhtiöiden perustamiseen, johtamiseen tai yritysten hallinnoimiseksi tarvittavien varojen järjestelyyn; tai
- e) säätiöiden, yhtiöiden tai vastaavien yhteisöjen perustamiseen, johtamiseen tai niiden toiminnasta vastaamiseen.

Rahanpesulain mukaan henkilöasiakkaasta on kerättävä ja säilytettävä seuraavat tiedot:

1. Asiakkaan nimi, syntymäaika ja henkilötunnus

- jos asiakas on ulkomaalainen, jolla ei ole suomalaista henkilötunnusta, asiakkaasta on lisäksi säilytettävä tieto asiakkaan kansalaisuudesta ja matkustusasiakirjan tiedot

2. Asiakkaan edustajan nimi, syntymäaika ja henkilötunnus.

- edustajalla tarkoitetaan henkilöä, joka toimii asiakkaan lukuun valtuutettuna tai lakimääräisenä edustajana, esim. edunvalvojana. Henkilöasiakkaan edustaja tulee tunnistaa ja todentaa tämän henkilöllisyys ja varmistaa edustajan oikeus toimia asiakkaan puolesta (valtakirja, määräyskirja, alaikäisen lapsen edunvalvoja)

3. Asiakkaan poliittinen vaikutusvalta

- henkilön katsotaan olevan poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö, jos hän itse tai hänen perheenjäsenensä taikka yhtiökumppaninsa toimii tai on toiminut viimeksi kuluneen vuoden aikana alla mainitussa julkisessa tehtävässä:
  - a) valtionpäämiehenä, hallituksen päämiehenä, ministerinä, vara- tai apulaisministerinä
  - b) parlamentin jäsenenä
  - c) poliittisten puolueiden johtoelinten jäsenenä
  - d) ylimpien tuomioistuinten, perustuslakituomioistuimen tai muun vastaavan oikeuselimen jäsenenä, jonka päätöksiin ei voida poikkeustapauksia lukuun ottamatta hakea muutosta
  - e) tilintarkastustuomioistuimen ja valtiontalouden tarkastusvirastoa vastaavan valtion varainhoitoa tarkastavan ylimmän päättävän elimen jäsenenä
  - f) keskuspankin johtokunnan jäsenenä
  - g) suurlähettiläänä tai asiainhoitajana
  - h) puolustusvoimissa vähintään kenraalikuntaan kuuluvan upseerina
  - i) valtion kokonaan omistaman yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenenä tai
  - j) kansainvälisten yhteisöjen johtajana, varajohtajana ja hallituksen jäsenenä

Kohdassa d) tarkoitettuja ylimpiä tuomioistuimia ovat korkein oikeus, korkein hallinto-oikeus, työtuomioistuin ja vakuutus-oikeus.

- Poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön **perheenjäseniä** ovat:

- a) aviopuoliso tai kumppani, joka asianomaisen maan kansallisessa lainsäädännössä rinnastetaan aviopuolisoon
- b) lapset ja heidän aviopuolisonsa tai edellä tarkoitetut kumppani
- c) vanhemmat.

- Poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön **yhtiökumppaneita** ovat:

- a) kaikki luonnolliset henkilöt, joiden tiedetään olevan yhteisöjen tai elinkeinonharjoittajien tai oikeudellisten järjestelyjen todellisia yhteisomistajia ja edunsaajia tai joilla tiedetään olevan mikä tahansa muu läheinen liikesuhde poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön tai tämän perheenjäsenen kanssa; ja

- b) kaikki luonnolliset henkilöt, jotka ovat sellaisten yhteisöjen tai elinkeinonharjoittajien tai oikeudellisten järjestelyjen todellisia yksinomistajia ja edunsaajia, joista tiedetään, että ne on tosiasiaa perustettu poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön tai tämän perheenjäsenen eduksi.

4. Henkilöllisyyden todentamisessa käytetyn asiakirjan tiedot

- Asiakkaan henkilöllisyys on varmistettava luotettavasta ja riippumattomasta lähteestä peräisin olevien asiakirjojen tai tietojen perusteella
- Suomessa yleisesti hyväksytyjä asiakirjoja ovat passi, henkilökortti ja ajokortti (rajoitetusti). Henkilöllisyys voidaan todentaa myös kuvallisesti Kela-kortista, jos asiakkaalla ei ole muita henkilöllisyyttä osoittavia asiakirjoja.
- Osana asiakkaan tuntemista on säilytettävä tiedot henkilöllisyyden todentamisessa käytetyn asiakirjan nimi, asiakirjan numero tai muu tunnistetieto ja myöntäjä taikka kopio asiakirjasta.
- Jos asiakas on etätunnistettu, on säilytettävä tiedot todentamisessa käytetystä menettelystä tai lähteistä.

5. Selvitys liiketoimeen liittyvien varojen alkuperästä on selvitettävä, kun asiakkaan liiketoimi poikkeaa tavanomaisesta tai asiakas on poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö. Liiketoimi voi olla tavanomaisesta poikkeava esim. seuraavissa tilanteissa:

- Asiakas maksaa sopimukseen tai liiketoimeen liittyvän suorituksen käteisenä rahana
- Sopimukseen tai liiketoimeen liittyvä suoritus maksetaan pankista, joka sijaitsee ns. veroparatiisivaltiossa tai komission listaamassa riskivaltiossa
- Sopimukseen tai liiketoimeen liittyvän suorituksen maksaa taho, joka ei suoraan ole toimeksiannon / liiketoimen osapuolena
- Sopimukseen tai liiketoimeen liittyvä suoritus halutaan maksaa asianajajan asiakasvaratilin kautta, vaikka se voitaisiin suorittaa suoraan liiketoimen osapuolen ilmoittamalle pankkitilille

Asiakkaalta tulee tarvittaessa pyytää asiakirjoja kuten pankin tiliote tai muu selvitys liiketoimeen sisältyvien varojen omistajasta tai maksun perusteesta.